

НАУКА І ОСВІТА

SCIENCE AND EDUCATION

Науково-практичний журнал
ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені К. Д. УШИНЬКОГО

Education

4'2017/CLVII

НАУКА І ОСВІТА

НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ

4/CLVII, 2017

- ПЕДАГОГІКА -

Науково-практичний журнал

Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Рік заснування – жовтень 1997.

Наказом Міністерства освіти і науки України №1328 від 21.12.2015 р. журнал внесено до

Переліку фахових видань України за педагогічними та психологічними науками.

«Наука і освіта» індексується у таких БД: *ULRICHS WEB Global Serials Directory; Academic Resource Index (ResearchBib); ERICH PLUS; OAJ; Index Copernicus; Emerging Sources Citation Index (ESCI) by Web of Science.*

Редакційна Колегія

Чебикін Олексій,

доктор психологічних наук, професор, академік Національної академії педагогічних наук України (головний редактор) (Україна),

Давидович Ніцца, доктор педагогічних наук, професор (заступник гол. редактора, педагогіка) (Ізраїль),

Бедний Григорій, доктор психологічних наук, професор (США),

Богданова Інна, доктор педагогічних наук, професор (Україна),

Богуш Алла, доктор педагогічних наук, професор, академік Національної академії педагогічних наук України, Заслужений діяч науки і техніки України (Україна),

Велитченко Леонід, доктор психологічних наук, професор (Україна),

Казанжи Марія, доктор психологічних наук, професор (Україна),

Карпова Елла, доктор педагогічних наук, професор (Україна),

Курлянд Зінаїда, доктор педагогічних наук, професор (Україна),

Линенко Алла, доктор педагогічних наук, професор (Україна),

Максименко Юрій, доктор психологічних наук, професор (Україна),

Мартинова Раїса, доктор педагогічних наук, член-кореспондент НАПН України (Україна),

Массанов Анатолій, доктор психологічних наук, професор (Україна),

Плохих Віктор, доктор психологічних наук, професор (Україна),

Прохоров Олександр, доктор психологічних наук, професор (Росія),

Саннікова Ольга, доктор психологічних наук, професор (Україна),

Симоненко Світлана, доктор психологічних наук, професор (Україна),

Снігур Людмила, доктор психологічних наук, професор (Україна),

Турбовський Яків, доктор педагогічних наук, професор (Росія),

Чижик Олександр, доктор психологічних наук, професор (США),

Анна Балюк (відповідальний редактор).

ББК 74я 54
Н 34
УДК 37 (05) "54-02"

Журн. науково-практичний.
Педагогіка і психологія.
Зареєстровано 11.06.1997 р.
Серія КВ №2802
Перереєстровано 12.08.2014
Серія КВ № 20928-10728 ПР
© Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського, 2014

Рекомендовано до друку та поширення через мережу
Інтернет вченою радою Південноукраїнського національного
педагогічного університету імені К. Д. Ушинського
27.04.2017 р. (Протокол №11).
Здано до набору 28.04.2017 р. Підл. до друку 10.05.2017.
Формат 60x90/16. Папір друк. №1.
Друк офсетний. Обл.-вид. арк. 26. Ум. друк. арк. 12,5.
Наклад: до 500 прим. Зам. №99.
Комп'ютерна верстка: Анна Балюк.
Редагування англ. текстів: Анна Балюк, Вікторія Соколова.

Адреса редакції:

65020 Одеса, вул. Старопортофранківська, 26,
тел. +38 (048) 723-40-98

E-mail: naukaiosvita2006@rambler.ru, science_education@ukr.net

Веб-сайт: <http://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/>

SCIENCE AND EDUCATION

4/ CLVII, 2017

- EDUCATION -

Academic Journal of South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky.

Foundation year – October, 1997.

By the Order of Ministry of Education and Science of Ukraine №1328 dated December, 21, 2015

the journal is included in the list of Specialized Editions of Ukraine on Pedagogical and Psychological sciences.

Science and Education is indexed in the following databases: *ULRICHS WEB Global Serials Directory; Academic Resource Index (ResearchBib); ERICH PLUS; OAJI; Index Copernicus; Emerging Sources Citation Index (ESCI) by Web of Science.*

Editorial board

Oleksiy Chebykin,

Doctor of Psychology, professor, academician of

National Academy of Educational Sciences of Ukraine (*editor-in-chief*), (Ukraine),

Nitza Davidovich, Doctor of Pedagogy, professor, (*assistant editor, Pedagogy, Methodology*), (Israel),

Gregory Bednyi, Doctor of Psychology, professor (USA),

Inna Bohdanova, Doctor of Pedagogy, professor (Ukraine),

Alla Bohush, Doctor of Pedagogy, Professor, Academician of the National

Academy of Educational Sciences of Ukraine, Honored worker of science and technology of Ukraine (Ukraine),

Leonid Velytchenko, Doctor of Psychology, professor (Ukraine),

Mariia Kazanzhy, Doctor of Psychology, professor (Ukraine),

Ella Karpova, Doctor of Pedagogy, professor (Ukraine),

Zinaida Kurland, Doctor of Pedagogy, professor (Ukraine),

Alla Lynenko, Doctor of Pedagogy, professor (Ukraine),

Yurii Maksymenko, Doctor of Psychology, professor (Ukraine),

Raisa Martynova, Doctor of Pedagogy, professor,

Corresponding Member of National Academy of Educational Sciences of Ukraine (Ukraine),

Anatolii Massanov, Doctor of Psychology, professor (Ukraine),

Viktor Plokhikh, Doctor of Psychology, professor (Ukraine),

Oleksandr Prokhorov, Doctor of Psychology, professor (Russia),

Olha Sannikova, Doctor of Psychology, professor (Ukraine),

Svitlana Symonenko, Doctor of Psychology, professor (Ukraine),

Liudmyla Snihur, Doctor of Psychology, professor (Ukraine),

Yakiv Turbovskiy, Doctor of Pedagogy, professor (Russia),

Oleksandr Chyzyk, Doctor of Psychology, professor (USA),

Anna Baliuk (executive editor).

BBC 74я 54

H 34

UDC 37 (05) "54-02"

Scientific and practical journal.

Pedagogy and Psychology.

Registered on June 11, 1997.

Series KB № 2802

Reregistered on August 12, 2014.

Series KB № 20928-10728 ПП

© South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky, 2014

Recommended for printing and distributing via Internet

by academic council of South Ukrainian National Pedagogical
University named after K. D. Ushynsky, 27.04.2017 (Minutes №11).

Submitted for type-setting on 28.04.2017.

Signed for printing on 10.05.2017.

Format 60x90/16. Printing paper №1.

Offset printing. Accounting and publishing sheet 26.

Conv. printing sheet 12.5.

Circulation up to 500 copies. Order №99.

Computer layout by Anna Baliuk.

English texts edited by Anna Baliuk, Viktoriia Sokolova.

Editorial office address:

26, Staroportofrankivska Str., Odesa. 65020

Tel. +38 (048) 723-40-98

E-mail: naukaiovita2006@rambler.ru; science_education@ukr.net

Website: <http://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/en>

<i>Bloshchynskiy I. H.</i> Enhancement of cadets' practical training at the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine named after Bohdan Khmelnytsky.....	5
<i>Siaska N. V.</i> Poetry as a means of developing future teachers-philologists' speaking skills.....	10
<i>Чухланцева Н. В.</i> Интеграция активных видеоигр в физическое воспитание школьников.....	14
<i>Галай А. О., Гречанюк С. К., Соболев Е. Ю.</i> Street law від юридичних клінік як ефективна програма неформальної правничої освіти для підлітків.....	20
<i>Korneshchuk V. V.</i> Professional Training of Future Social Workers: Foreign Experience Review.....	29
<i>Нікогосян Л. Р., Асєєва Ю. О.</i> Аксиологічний підхід у системі професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців медичної галузі.....	33
<i>Реброва О. Є.</i> Методи стимулювання художньо-ментальних процесів у виконавській діяльності майбутніх учителів музики та хореографії.....	39
<i>Мажец Б. В.</i> Презентация образовательных предложений детскими садами в Польше.....	46
<i>Prokhorova O. V.</i> Interactive technologies as a component of teaching spoken English for specific purposes to students of Choreographic education faculty.....	53
<i>Chekan O. I., Barna K. V., Ivanova V. V.</i> Formation of future nursery teachers' professional competence by means of information and communications technologies.....	57
<i>Vainola R. Kh., Khljestova S. S.</i> Characteristics of the experimental work on the formation of university students' deontological culture in the process of socio-educational work.....	58
<i>Bilhorodska O. Ye., Kucherenko K. P.</i> Some aspects of compositional thinking of future architects in art education.....	68
<i>Pryma S. M., Yuan D., Anishenko O. V., Petrushenko Yu. M.</i> The UNESCO global network of learning cities: tools for the progress monitoring.....	74
<i>Bihun O. A.</i> French as a second/third foreign language in the context of multilingual competence of philology students.....	81
<i>Andreiko O. I.</i> Experimental work on the formation of violinists' performing culture.....	87
<i>Voloshchuk I. S., Rudyk Ya. M., Soloviova O. V.</i> Measurement of giftedness: annoying failures and great discoveries.....	91
<i>Pavliuk O. S., Chopyk T. V., Antoniuk O. V., Pavliuk Y. O., Solyk O. O., Biliński J.</i> Pedagogical technology of physical education teachers' professional self-improvement.....	101
<i>Lazarenko N. I., Kolomiets A. M., Klymenko A. O.</i> Symbiosis of methodological approaches to the development of education in the information society.....	107
<i>Dmytruk L. I.</i> Using innovative techniques when teaching Ukrainian to foreign students.....	113
<i>Мишеніна Т. М.</i> Аксиологічні параметри мовної особистості майбутніх учителів філологічних спеціальностей у змісті навчальних курсів лінгвокультурологічного спрямування.....	118
<i>Mukan N. V., Noskova M. V., Baibakova I. M.</i> The formation of school principals' readiness to use internet technologies in their work in the system of continuous pedagogical education.....	123
<i>Vasiuk O. V.</i> Future social care teachers' professional focus maturity.....	132
<i>Budnik A. O.</i> Language portfolio in teaching Ukrainian as a foreign language.....	137
<i>Buzduhan O. A.</i> Interaction of preschool educational institution and family in moral education of senior preschool children.....	143
<i>Balashova O. V.</i> Implementation of inclusion into Ukrainian educational space.....	147
<i>Solonenko A. M., Poznanska O. V., Popeleshko Yu. I.</i> Scientific and methodological context of the issue of tutors' professional training in the higher education system of Ukraine.....	153
<i>Vasylenko O. M., Sheremet A. M.</i> Peculiarities of career self-determination of modern high school students.....	159
<i>Осунова Т. Ю.</i> Мультиплікативність педагогічних умов професійного становлення майбутніх учителів.....	166
<i>Фізеєв О. Й.</i> Організаційно-педагогічне реформування початкової школи в процесі приєднання Закарпаття до радянської України.....	172
<i>Holubenko T. O.</i> Formation of future social workers' readiness for home-nursing work with elderly people: scientific and pedagogical factors.....	181

CONTENTS

<i>Ihor Bloschchynskiy</i> . Enhancement of Cadets' Practical Training at the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine Named after Bohdan Khmelnytskyi.....	5
<i>Nataliia Siaska</i> . Poetry as a Means of Developing Future Teachers-Philologists' Speaking Skills.....	10
<i>Natalia Chukhlantseva</i> . Integration of Active Videogames in Physical Training of School Students.....	14
<i>Andrii Halai, Serhii Hrechaniuk, Yevhen Sobol</i> . Street Law Provided by Law Clinics as an Efficient Programme of Informal Legal Education for Adolescents.....	20
<i>Viktoriia Korneshchuk</i> . Professional Training of Future Social Workers: Foreign Experience Review.....	29
<i>Levon Nikogosyan, Yulia Aseyeyva</i> . Axiological Approach in Future Medical Specialists' Training.....	33
<i>Olena Rebrova</i> . Methods of Stimulating Imaginative and Mental Processes in Future Music and Choreography Teachers' Performing Activities.....	39
<i>Bozena Marzec</i> . Presentation and Dissemination of Educational Offer by Preschool Educational Institutions in Poland.....	46
<i>Olena Prokhorova</i> . Interactive Technologies as a Component of Teaching Spoken English for Specific Purposes to Students of Choreographic Education Faculty.....	53
<i>Oksana Chekan, Khrystyna Barna, Viktoriia Ivanova</i> . Formation of Future Nursery Teachers' Professional Competence by Means of Information and Communications Technologies.....	57
<i>Renate Vainola, Svitlana Khlietsova</i> . Characteristics of the Experimental Work on the Formation of University Students' Deontological Culture in the Process of Socio-Educational Work.....	63
<i>Bilhorodska O.Ye., Kucherenko K. P.</i> Some aspects of compositional thinking of future architects in art education.....	68
<i>Serhii Pryima, Dayong Yuan, Olena Anishenko, Yuriy Petrushenko</i> . The UNESCO Global Network of Learning Cities: Tools for the Progress Monitoring.....	74
<i>Olha Bihun</i> . French as a Second/Third Foreign Language in the Context of Multilingual Competence of Philology Students.....	81
<i>Oksana Andreiko</i> . Experimental Work on the Formation of Violinists' Performing Culture.....	87
<i>Ivan Voloshchuk, Yaroslav Rudyk, Olena Soloviova</i> . Measurement of Giftedness: Annoying Failures and Great Discoveries.....	91
<i>Oksana Pavliuk, Tetiana Chopyk, Oleksandr Antoniuk, Yevhen Pavliuk, Oleksandr Solytk, Jacek Biliński</i> . Pedagogical Technology of Physical Education Teachers' Professional Self-Improvement.....	101
<i>Nataliia Lazarenko, Alla Kolomiets, Anatolii Klymenko</i> . Symbiosis of Methodological Approaches to the Development of Education in the Information Society.....	107
<i>Liliia Dmytruk</i> . Using Innovative Techniques when Teaching Ukrainian to Foreign Students.....	113
<i>Tetiana Mishenina</i> . Axiological Parameters of Philology Students' Linguistic Personality in the Course of Linguocultural Studies.....	118
<i>Nataliia Mukan, Marharyta Noskova, Inesa Baibakova</i> . The Formation of School Principals' Readiness to Use Internet Technologies in their Work in the System of Continuous Pedagogical Education.....	123
<i>Oksana Vasiuk</i> . Future Social Care Teachers' Professional Focus Maturity.....	132
<i>Anzhela Budnik</i> . Language Portfolio in Teaching Ukrainian as a Foreign Language.....	137
<i>Olena Buzduhan</i> . Interaction of Preschool Educational Institution And Family in Moral Education of Senior Preschool Children.....	143
<i>Olena Balashova</i> . Implementation of Inclusion into Ukrainian Educational Space.....	147
<i>Anatolii Solonenko, Olha Poznanska, Yulia Popeleshko</i> . Scientific and Methodological Context of the Issue of Tutors' Professional Training in the Higher Education System of Ukraine.....	153
<i>Olena Vasylenko, Alla Sheremet</i> . Peculiarities of Career Self-Determination of Modern High School Students.....	159
<i>Tetiana Osypova</i> . Multiplicative Property of Pedagogical Conditions Contributing to Future Teachers' Professional Development.....	166
<i>Oktaviia Fizeishi</i> . Organizational and Pedagogical Reforming of Primary Education in the Process of Accession of Transcarpathia to Soviet Ukraine.....	172
<i>Tetiana Holubenko</i> . Formation of Future Social Workers' Readiness for Home-Nursing Work with Elderly People: Scientific and Pedagogical Factors.....	181

тивованості студентів до навчальної діяльності; 4) створення спільноти у соціальній мережі за допомогою сервісу Google+; 5) проведення відео-конференцій з іншими студентами за допомогою Google Hangouts. Для активізації самостійності студентів під час виконання завдань за допомогою хмарних технологій були використані наступні методи: метод формування свідомості, метод збору та ресстрації інформації, метод «зворотний зв'язок». Показано, що застосування хмарних технологій Google Apps у процесі навчання сприяє створенню стійкої мотивації студентів до оволодіння усним професійним мовленням та активізації самостійності під час навчання. Констатовано, що Інтернет-додаток Google Apps та його хмарні сервіси, що у нього входять, можуть допомогти студентам факультету хореографічної освіти більш ефективно опанувати навички англійського професійного мовлення.

Ключові слова: інтерактивність, хмарні технології, усне мовлення, самостійність, активізація.

Submitted on March, 16, 2017

Reviewed by Doctor of Pedagogy, prof. T. Yablonska

UDC: 378:373.2:004

DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2017-4-10>

Oksana Chekan,

PhD (Candidate of Pedagogical Sciences), senior lecturer,

Khrystyna Barna,

PhD (Candidate of Pedagogical Sciences), senior lecturer,

Viktoriia Ivanova,

PhD (Candidate of Psychological Sciences), senior lecturer,

Department of Theory and Methodology of Preschool Education,

Mukachevo State University,

26, Uzhhorodska Str., Mukachevo, Ukraine

FORMATION OF FUTURE NURSERY TEACHERS' PROFESSIONAL COMPETENCE BY MEANS OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGIES

The article deals with the stages of future nursery teachers' professional competence formation by means of information and communications technologies. Future nursery teachers' readiness to use information and communications technologies in their work is an integrated indicator which is manifested in stable associative bonds between professional competencies and models of their realization with the use of information and communications technologies; in acquiring information and communication technologies which are essential for effective fulfillment of basic functional operations in the information environment of a modern preschool educational institution; in the ability to interpret all tasks of educational and commutative processes of a preschool institution through available functional components of external and internal information environments. The following stages of future nursery teachers' professional competence formation by means of information and communications technologies have been distinguished: cognitive and enriching, productive and active, creative and informational. The formation of future nursery teachers' professional competence based on the application of information and communications technologies together with the use of microteaching methodology for the formation of associative connections can be assessed according to the following criteria: cognitive-informational, activity-informational, managerial-informational.

Keywords: information and communications technology, professional competence, computer-oriented technology.

Introduction

The task of higher education in the period of society informatization is the training of professionals able to use modern innovative technologies at the necessary level. According to the Law of Ukraine "On Education", the purpose of education is comprehensive development of a personality as the greatest value of the society, development of person's talents, mental and physical abilities,

education of high moral qualities, formation of citizens able for conscious social selection, enrichment of intellectual, creative and cultural potential of nation on this basis, increasing of educational level, providing of national economy with qualified specialists.

The term "information and communication technologies" is increasingly spreading in modern science and education. Its variants "modern information tech-

nologies”, “computer technologies”, “innovative technologies in education” are used in psychology and education with variable formulations depending on the way authors understand the structure and components of the educational process (N. Apatova, V. Hlushkov, O. Bohatyrova, A. Koptielov, H. Nekrasov, O. Tebiieva, V. Sholokhovych, H. Bordovskiy, V. Izvozchikov, A. Dziuhenko, V. Morozov, M. Zhaldak, O. Semenoh, A. Matiushkin, M. Averyna, H. Chystiakova, V. Khymynets and others).

Some scientists associate the optimization of the educational process with the use of ICT (K. Boikachev, V. Venda, R. Herhei, B. Gershunskiy, B. Lom, V. Lyaudis, E. Malinochka, E. Mashbits, A. Savelev, G. Selevko and others).

Domestic experience of using ICT in the sphere of education is described in the works of A. Barabanshchikov, V. Bepalko, Ya. Vagramenko, T. Voronin, Yu. Demin, V. Dyk, V. Ivanov, M. Karpenko, D. Kolosov, S. Kramarov, A. Krivosheyev, S. Lobachev, N. Makarova, V. Matiukhin, O. Molchanova, V. Oviannykov, A. Poliakov, Yu. Popov, A. Savelev, V. Samoilov, B. Soldatkyn, A. Tikhonov, S. Shchennykov, A. Fedoseiev, A. Khoroshylov and others.

The paper aims to analyze the stages of future nursery teachers’ professional competence formation by means of ICT.

Discussion

There are a great number of higher educational establishments in our country which provide the training of future nursery teachers, though the curricula in the institutions are different, especially in the number of hours of computer science courses. The state and higher educational establishments have to provide preschool institutions with “informationally competent” educators in the field of computer technology for the full development of preschoolers in the contemporary society.

What is an “informationally competent” educator in the field of computer technology? It should be noted that the majority of dictionaries provide the definition of the words “competence” and “competent” in the following way: one that has sufficient knowledge in some field, is well acquainted with something, and is qualified; the one who has competency [6, p. 555-560].

The word “competence” originates from the Latin word “competentio”, which in its turn originates from the word “compete” (literally: to achieve, to fit). The dictionary of foreign words defines this notion as enlightenment, familiarity, authority [6, p. 568-570].

Thus, it is a personality who not just has skills of working with a computer but also skills to apply and to use it during work with preschool children.

Due to the fact that one of the tasks of this research is distinguishing groups of parametric criteria for diagnosing students’ readiness to the use of information and communications technologies in their future work, the term “criterion” should be explained. We understand it as the “basis for assessing something” [6, p.380-382]; as

“characteristics on basis of which something is evaluated, conditionally adopted measure which helps to measure an object and to assess it on this basis” [6, p. 271-272].

The term “information and communications technologies” was initially implemented into scientific usage by V. Hlushkov, who defined information and communications technology as the processes connected with information readjustment [3, p. 458-459].

N. Apatova concretized it in the following way: “Information technology is a set of means and methods with the help of which the process of information readjustment is fulfilled” [1, p. 22-29].

We understand professional competence of future nursery teachers formed by means of computer technology as a result of general and professional education which allows them to use information and communication technologies with the purpose of effective use of informatics content of preschool institution and resources of open information environment, to support contemporary system of communication with parents and colleagues, to expand the level of professional competence through the use of Internet technology, to support implementation of information technology into preschool institution’s management system.

Competence is result-acting characteristic of education. Professional competence of a nursery teacher is formed in empirical way as generalized characteristic of educational activity in the process of purposeful studying in higher educational establishment.

According to H. Bielienska, the main stages of nursery teacher’s professional competence formation under conditions of studying are as follows: adaptive and orientational, meaningful and reflexive, practical and transformational [2, p. 150-156]. H. Bielienska defines structure of nursery teacher’s professional competence “as a combination of the following interrelated components: personal, meaningful and processual, reflexive and evaluative, creative” [2, p. 158-162].

Thus, future nursery teachers’ readiness to use information and communications technologies in their work is an integrated indicator which is manifested in the availability of stable associative bonds between professional competencies and models of their realization with the use of information and communications technologies; in acquiring information and communication technologies which are essential for effective fulfillment of basic functional operations in the information environment of a modern preschool educational institution; in the ability to interpret all tasks of educational and commutative processes of a preschool institution through available functional components of external and internal information environments.

According to the aim of the research on the basis of the theoretical analysis the following stages of future nursery teachers’ professional competence, formation by means of information and communications technologies have been distinguished (fig. 1): cognitive and enriching

stage, productive and active stage, creative and informational stage.

The training process provided to teach future nursery teachers:

- to understand the principles of a specific computer technology;
- to know the main components of modern computer equipment;
- to have skills for managing main functions of operating system which is used by them;
- to estimate software and hardware with the purpose of its use in the educational process of a preschool educational institution;
- to use various peripheral equipment;
- to learn the principles of construction of modeling and simulation systems;
- to learn software for educational material which is designed for children of preschool age;
- to be able to find necessary information in Internet, to store and to use it;
- to use computer technology for making connections with parents, colleagues etc.;

- to use multimedia tools for preparation of educational lessons in preschool institutions;
- to be able to detect what software is needed for the preparation of their own teaching materials for further professional activity;
- to know classification of software intended for use in the educational process of a preschool institution;
- to be able to assess advantages and disadvantages of the use of computer technology in work with children;
- to identify and to evaluate informatics tools which may be available for parents and children;
- to identify software which is used in the educational process of a preschool institution;
- to develop lessons with the use of computer technologies (method of individual studying, student-centered education, etc.);
- to be able to use computer technologies to work with parents.

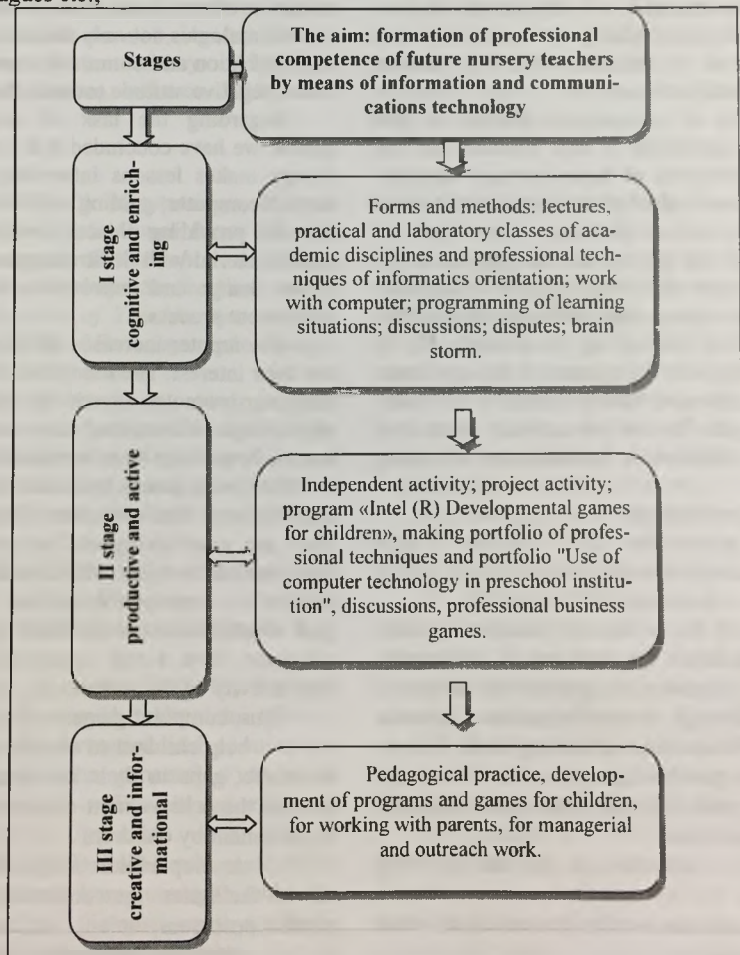

Fig. 1. Stages of future nursery teachers' professional competence formation by means of information and communications technologies

The presented stages of future nursery teachers' professional competence formation by means of information and communications technologies provide the educational process participants' adequate respond to the informatics requests of child's social environment. Information and communications technologies integrated into the teaching methodology of professional academic disciplines in higher educational establishments make possible to form students' knowledge and skills which are essential for independent fulfillment of all technological operations in computer-oriented environment of a preschool educational institution. Methodological developments of nursery teachers can be more efficient if they are combined with the information and communication technologies. The set of professionally oriented informatics associative connections which is the basis of informatics competencies formation may be formed as a result of the presented stages fulfillment which is based on informatics microteaching with the use of computer technologies.

We offer to consider one of the stages of future nursery teachers' professional competence formation by means of information and communications technology – the creative and informational one. It involves the following tasks: analysis of pedagogical practice, development of programs and games for children, work with parents, managerial and outreach activities.

Analyzing results of pedagogical practice in preschool educational institutions it was noticed that the formation of all constituents of future nursery teachers' professional competence takes place upon condition of their interaction with preschool children.

Our research does not involve the carrying out of the in-depth analysis of the term "pedagogical readiness". The components of the mentioned readiness are specified in pedagogical literature considering its elements [7; 9]. Most scientists dealing with the system of nursery teachers' professional readiness to use information and communication technologies in the educational process of preschool institution believe it includes the following components:

- 1) adapting and motivating;
- 2) planning and meaningful;
- 3) organizing and coordinating;
- 4) controlling and assessing.

The formation of future nursery teachers' professional competence based on the applying of information and communications technologies together with the use of microteaching methodology for the formation of associative connections can be assessed according to the following criteria: cognitive-informational, activity-informational, managerial-informational. Each criterion has a corresponding indicator.

Cognitive-informational criterion has the following indicators:

- students' conversance with construction, work and functions of a computer;
- the use of computer technologies by students in the process of independent studying;

- availability of presentation materials for the work with children (portfolio)

Activity-informational criterion has the following indicators:

- ability to model (design) educational situations by means of computer technologies;
- ability to model (program) and to apply developmental computer games for preschool children;
- ability to involve parents into the interaction with a preschool educational institution in the use of computer technologies for preschool children.

Information-managerial criterion has the following indicators:

- ability to use computer technologies in managerial activity of future preschool education specialists;
- ability to use PR technologies in the process of outreaching preschool educational institution's image.

Conclusions

A number of reasons of methodological, psychological and technological kind that prevents the effective implementation of information and communications technologies into the educational process of a preschool institution have been found. The absence of effective methods and technologies not only decreases the quality of the use of information and communications technologies but also forms negative attitude towards their implementation.

Regarding the task of designing programs and games, we have concluded that the use of computer technology makes lessons interesting and really contemporary. A computer, guiding a child into certain game situation and providing didactic assistance in form of educational material with illustrations and graphs, makes possible to change and improve the educational process and assessment process.

A computer increases children's motivation and fosters their interest. The innovative nature of working with a computer promotes interest to studying, and the opportunity to adjust educational tasks according to the difficulty level influences children's motivation positively.

Computer games and exercises should be regarded as a special tool that stimulates children's creative activity. They are entertaining and accessible, and the tasks in them contain not just educational material, methods and tools of its accomplishment, but also the motive and the goal which encourage children. Children, working with a computer, have a real opportunity to see the results of their activity on the screen.

Thus, computer games:

- help children to absorb educational material better, detect gaps in their knowledge and eliminate them, provide the achievement of a certain level of intellectual development by children;
- develop children's positive emotional reactions which facilitates the correction and development of psychic processes;
- stimulate children's curiosity and aspiration to achieve goals [12, p. 60-63].

Further research studies in this field involve determining methods regarding the use of information and

communications technologies in the educational process of preschool institutions.

ЛІТЕРАТУРА

1. Апатова Н. В. Інституційний чинник економічного зростання / Н. В. Апатова // *Вчені записки Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління.* – 2010. – Т. 23 (62). №1. – С. 22-29.

2. Беленька Г. В. Формування професійної компетентності сучасного вихователя дошкільного навчального закладу [Текст] : монографія / Г. В. Беленька. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. – 320 с.

3. Глушков В. М. Кибернетика, вычислительная техника, информатика : избранные труды в 3-х т. / В. М. Глушков. К. – : Наук. думка, 1990. – 482 с.

4. Ляшенко С. Інтеграція інформаційно-комунікаційних технологій у освітній процес / С. Ляшенко, З. Зінченко // *Вихователь-методист дошкільного закладу.* – 2013. – №7. – С. 16-30.

5. Мардарова І. К. Підготовка майбутніх вихователів до використання комп'ютерних технологій в організації пізнавальної діяльності старших дошкільників: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Ірина Костянтинівна Мардарова. – Одеса, 2012. – 239 с.

REFERENCES

1. Apatova, N. V. (2010). *Institutsiyni chynnyk ekonomichnoho zrostantia* [Institutional factor of economic growth]. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu im. V.I. Vernadskoho. Seriya: Ekonomika i upravlinnia – Scientific notes of Taurida National V.I. Vernadsky University. Series "Economy and Management"*, 23 (62), 1, 22-29 [in Ukrainian].

2. Bielienska, H. V. (2011). *Formuvannia profesii-noi kompetentnosti suchasnoho vykhovatelya doshkilnoho navchalnoho zakladu* [Formation of professional competence of modern nursery teacher of preschool educational institution]. Kyiv: Borys Grinchenko Kyiv University [in Ukrainian].

3. Hlushkov, V. M. (1990). *Kibernetika, vychislitel'naya tekhnika, informatika* [Cybernetics, computer technology, informatics]. Kyiv: Naukova dumka [in Russian].

4. Liashenko, S., & Zinchenko, Z. (2013). *Intehratsiia informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii u osviti-nii protses* [Integration of information and communications technology into educational process]. *Vykhovatel-metodyst doshkilnoho zakladu – Educationalist of preschool institution*, 7, 16-30 (in Ukrainian).

5. Mardarova, I. K. (2012). *Pidhotovka maibutnykh vykhovatelyv do vykorystannia kompiuternykh tekhnolohii v orhanizatsii piznavalnoi diialnosti starshykh doshkilnykiv* [Preparation of future nursery teachers for the use of computer technology in senior preschoolers' edu-

– У 4-х т. – т.2. – К.: «Аконт», 1999. – 901 с.

7. Панченко Алла. Модернізація освітнього процесу у ДНЗ в умовах інформатизації освіти / Алла Панченко // *Вихователь-методист дошкільного закладу.* – 2012 – № 1. – С. 7-11.

8. Педагогіка: Большая современная энциклопедия / Укл. Є. С. Рапацевич. – Мн: «Современное слово», 2005. – 720 с.

9. Смирнова-Трибульская Е. Л. Основы формирования информатических компетентностей учителей в области дистанционного обучения: монография / Е. Л. Смирнова-Трибульская. – Херсон : Айлант, 2007. – 704 с.

10. Тлумачний словник української мови: понад 12 500 статей (близько 40 000 слів) / за ред. В. С. Калашника. – 2-ге вид., випр. і доп. – Х. : Прапор, 2005. – 992 с.

11. Чекан О. І. Застосування комп'ютерних технологій у професійній діяльності вихователя дошкільного навчального закладу: навчальний посібник / О. І. Чекан. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2015. – 184 с.

ational activity organization]. *Candidate's thesis.* Odessa [in Ukrainian].

6. *Novyi tumachnyi slovnyk ukrainskoi movy* [New explanatory dictionary of Ukrainian language]. (1999). Kyiv: Akont [in Ukrainian].

7. Panchenko, A. (2012). *Modernizatsiia osvithnoho protsesu u DNZ v umovakh informatyzatsii osvity* [Modernization of educational process in preschool educational institutions under conditions of education's informatization]. *Vykhovatel-metodyst doshkilnoho zakladu – Educationalist of preschool institution*, 1, 7-11 [in Ukrainian].

8. *Pedagogika: bolshaya sovremennaya entsiklopediya* [Pedagogy: large modern encyclopedia]. (2005). Minsk: Sovremennoie slovo [in Russian].

9. Smirnova-Tribul'skaya, E. L. (2007). *Osnovy formirovaniya informaticheskikh kompetentnostei uchitelei v oblasti distantsionnogo obucheniya* [Basis of formation of informatics competencies of teachers in the field of distance learning]. Kherson: Ailant [in Russian].

10. Kalashnyk, V.S. (Ed.). (2005). *Tlumachnyi slovnyk ukrainskoi movy* [Explanatory dictionary of the Ukrainian language]. Kharkiv: Prapor [in Ukrainian].

11. Chekan, O. I. (2015). *Zastosuvannia kompiuternykh tekhnolohii u profesiiini diialnosti vykhovatelya doshkilnoho navchalnoho zakladu* [The use of computer technology in professional activity of educator of preschool educational institution]. Kyiv: Slovo [in Ukrainian].

Оксана Іванівна Чекач,
кандидат педагогічних наук, старший викладач,
Христина Василівна Барна,
кандидат педагогічних наук, старший викладач,
Вікторія Вікторівна Іванова,
кандидат психологічних наук, старший викладач,
кафедра теорії і методики дошкільної освіти,
Мукачівський державний університет,
вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Україна

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Ми живемо у вік інформації, коли відбувається комп'ютерна революція. Ми є свідками того, що комп'ютери вже зайняли міцні позиції в багатьох галузях сучасного життя. Вони швидко проникають і у дошкільні навчальні заклади. Проблема формування професійної компетентності майбутніх вихователів засобами інформаційно-комунікаційних технологій стала особливо актуальною в наші дні. Сучасний рівень розвитку суспільства вимагає освічених фахівців, людей творчих, здатних до вільного мислення. Метою статті є аналіз етапів формування професійної компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку засобами інформаційно-комунікаційних технологій. У статті також проаналізовано психолого-педагогічну літературу щодо сутності поняття «інформаційно-комунікаційні технології». Уточнено основні етапи формування професійної компетентності вихователя. Розкрито компоненти (адаптивно-мотиваційний; планово-змістовний; організаційно-координаційний; контролювально-оцінний) щодо формування професійної компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку. Визначено компоненти з використанням методик мікровикладання для формування асоціативних зв'язків у майбутніх фахівців дошкільної освіти. Конкретизовано елементи готовності відповідно до визначених нами її компонентів. Виявлено ряд причин методичного, психологічного та технологічного характеру, що заважають ефективному впровадженню інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховний процес дитячого закладу. Проаналізовано подані нами етапи формування професійної компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Розглянуто один із етапів щодо формування професійної компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку засобами інформаційно-комунікаційних технологій – креативно-інформаційний. Обґрунтовано завдання цього етапу (аналіз педагогічної практики, проектування програм та ігор для дітей, робота з батьками, управлінська та пропагандистська роботи). Виведено критерії (когнітивно-інформаційний, діяльнісно-інформаційний та інформаційно-управлінський) й показники (обізнаність студентів із будовою, роботою і функціями комп'ютера; використання студентами КТ у самостійній навчальній діяльності; наявність презентаційних матеріалів для роботи з дітьми (портфоліо); вміння моделювати (проектувати) навчальні ситуації засобами КТ; вміння моделювати (програмувати) і застосовувати комп'ютерні розвивальні ігри для дітей дошкільного віку; вміння залучати батьків для спільної роботи з ДНЗ у використанні КТ для дітей дошкільного віку; вміння використовувати КТ в управлінській діяльності майбутніх фахівців дошкільної освіти; вміння використовувати PR (технології) у процесі пропаганди іміджу ДНЗ) формуванні професійної компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, професійна компетентність, комп'ютерно-орієнтовані технології.

Submitted on March, 20, 2017

Reviewed by Doctor of Pedagogy, prof. H. Tovkanets

ACADEMIC JOURNAL OF USHYNSKY UNIVERSITY

